

νώθησαν διὰ τοίχου, καὶ ἐκλείσθη ἡ μεταξὺ αὐτῶν θύρα, ἡ δ' ἀνάβασις ἐγένετο πάλιν ἀπὸ μεσημβρίας ἐπὶ τῆς νοτίας δὲ πτέρυγος ἀνηγέρθη οὐρανομήκης καὶ βάρβαρος πύργος, ὡς φρυκτώριον ἢ ὡς τηλεγράφος χρησιμεύων, καὶ ἡ ἐν τῇ ἄλλῃ πτέρυγι πινακοθήκη, διαιρεθεῖσα εἰς δύο δόμους καθ' ὕψος, καὶ εἰς δύο δωμάτια κατὰ πλάτος, μετεβλήθη εἰς γραφεῖον τῶν Λουκῶν.

Εἰς τοιαύτην φαίνεται ὅτι παρέλαβον κατάστασιν τὰ Προπύλαια οἱ Ὀθωμανοί, καὶ μετεσκεύασαν αὐτὰ εἰς ὀπλοθήκην καὶ πυριτιδοθήκην, ὥστε κατὰ παράδοξον σύγχυσιν ἰδεῶν, οἱ μετὰ τὴν ἄλωσιν ἡμιμαθεῖς τῶν Ἀθηναίων τὰ ἐκάλουν καὶ τὰ ἐνόμιζον Ὀπλοθήκην τοῦ Λουκούργου.

Ἡ ἡμέρα τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἀνέτελλε, καὶ ὁ τότε Ὀθωμανὸς διοικητὴς ἀπάνθρωπον, ὡς ἡ παράδοσις διηγείται, συνέλαβε σκοπὸν, νὰ ἐξολοθρεύσῃ πάντας τοὺς χριστιανούς, καταपुरοβολῶν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν Προπυλαίων, ἅμα συνήρχοντο νὰ λειτουργηθῶσιν εἰς τὴν μικρὰν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Δημητρίου, τὴν ἐν τῷ κοιλωματι κειμένην μεταξὺ τοῦ Μουσείου καὶ τῆς Πνυκός. Ἀνύποπτοι οἱ χριστιανοὶ συνέρρυσαν ἀπὸ πρωίας περὶ τὸ παρεκκλήσιον εἰς ὃ κατ' ἔθος ἀρχαῖον ἐτελεῖτο πανήγυρις. Ἦδη τὰ κανόνια εἶχον στηθῇ, καὶ ἡ στυγερά διαταγὴ ἐδίδετο, ὅταν θύελλα ἐπῆλθε σφοδρά, καὶ κεραυνὸς ἐνσκήψας εἰς τὴν πυρίτην τὴν τεταμιευμένην ἐν τοῖς Προπυλαίοις, κατέστρεψεν αὐτὰ, καὶ ἐσφενδόνισεν εἰς μακρὰς ἀποστάσεις τὰ πυροβόλα, τὰ ὄργανα τοῦ ἀνοσιουργήματος, καὶ τὰ πτώματα τῶν ἐργατῶν αὐτοῦ. Οὕτως ὁ Θεὸς διεφύλαξε τὸν πιστὸν αὐτοῦ λαόν, καὶ ἐτιμώρησε τοὺς συλλαβόντας τὴν κακοῦργον ἰδέαν τῆς ἐξολοθρεύσεώς του.

Ἀλλὰ τὰ Προπύλαια κατεστράφησαν καὶ ἐκτοτε οἱ Τούρκοι ὠκοδόμησαν ἐπ' αὐτῶν καὶ ἐμπρὸς αὐτῶν προμαχῶνας, οἵτινες οὕτω κατεκάλυψαν τὰ ἐρείπια τῶν, ὥστε πολλοὶ περιηγηταὶ κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, ὅσοι ἐλάμβανον κατ' ἐξάίρεσιν τὴν ἀδειαν ν' ἀναβῶσιν εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, παρήρχοντο ἐμπρὸς τῶν, μὴ δυνηθέντες τὰ τ' ἀναγνωρίσωσι. Τέλος δὲ ἐπὶ τῆς αὐτονομίας τῆς Ἑλλάδος, φιλοτίμῳ διαπάνῃ τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, ἀπεδόθησαν καὶ ταῦτα, ὡς καὶ τόσα ἄλλα μνημεῖα, εἰς τὴν σπουδὴν καὶ τὸν θαυμασμὸν τῶν πεπαιδευμένων.

Κατ' ἐγκρίσιν τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐκκλησιαστικῆς τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως.

Ἀθήναι, τύποις Δ. Ἀθ. Μαυρομάτη, 1853.

—ο—

Ἡ ἱερὰ ἱστορία εἶναι, ὡς εἶκός, κατὰ τὸν ὀργανισμόν τῶν ἡμετέρων σχολείων, εἰς τῶν πρωτίστων κλάδων τῆς ἐν αὐτοῖς διδασκαλίας, καὶ οὐ μόνον ἐν τοῖς δημοτικοῖς καὶ ἐλληνικοῖς σχολείοις καὶ ἐν τοῖς Γυμνασίοις τοῦ ἐλευθέρου Ἑλληνικοῦ κράτους διδάσκεται κατ' ἐκτατὴν ἀναλογοῦσαν πρὸς τὸν βαθμὸν τοῦ διδασκῆριου, ἀλλὰ καὶ πανταχοῦ ὅπου ὑπάρχουσιν Ἑλλήνων κοινότητες, καὶ τῆς οἰκοδιδασκαλίας προσέτι ἀπαρτίζει σπουδαιότατον μέρος, διότι συντελεῖ καὶ εἰς φωτισμὸν καὶ ἐκπαίδευσιν, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ εἰς θρησκευτικὸν τῆς νεολαίας καταρτισμὸν. Ἀλλ' ὁ ἱστορίαν ἀνευ γεωγραφίας σπουδάζων, ὁμοιάζει ἀόμματον περιηγητὴν· προσέτι δὲ εἶναι ἄτοπον καὶ ἀνοίκειον εἰς χριστιανόν, ν' ἀγνοῇ τὰς θέσεις ὅπου ἐτελέσθη τὸ δράμα τῆς σωτηρίας του, αἵτινες ἡγιασθῆσαν διὰ τῆς παρουσίας τοῦ Θεανθρώπου, καὶ ἐν αἷς ἐνηργήθησαν τὰ μεγαλῆτερα τῶν θαυμάτων.

Διὰ τοῦτο φρονοῦμεν ὅτι ἀληθὴς ὑπηρεσίαν προσέφερεν εἰς τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν ὁ διὰ τῆς φιλοπονίας του διακρινόμενος ἐν τοῖς ἐλληνοδιδασκάλοις Κ. Δ. Πανταζῆς, ἐρανισάμενος ἐξ ἀρίστων πηγῶν τὸ προκείμενον ἐγχειρίδιον, ὃ ἐπλούτισε καὶ διὰ γεωγραφικοῦ πίνακος.

Ἐπὶ βιβλίων σχέσιν ἔχόντων μετὰ τῆς ἱερᾶς διδασκαλίας, στηριζομένων δὲ κατὰ μέγα μέρος ἐπὶ ἐρευνῶν ἀλλοθρήσκων πεπαιδευμένων, πολλάκις δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἡ ὑποψία, μὴ διαφύγῃ τὸν μεταφράζοντα ἢ ἐρανίζόμενον σκορπιὸς τῆς ἀλλοδοξίας ὑπὸ λίθον καθεύδων. Ἀλλὰ τὸ χρησιμώτατον τοῦτο βιβλίον ἐπεθεώρησε μετὰ προσοχῆς ἡ ἱερὰ τοῦ βασιλείου Σύνοδος, καὶ ἐνέκρινεν αὐτό· ὥστε οὐδόλως διστάζομεν συνιστῶντες αὐτὸ πᾶσι, τοῖς τε διδάσκουσι καὶ τοῖς διδασκομένοις, ὡς βοηθήμα ἄφροντον εἰς τὴν μελέτην τῆς ἱερᾶς ἱστορίας, ἀναπτυσσόμενον ἢ συσσελλόμενον ὑπὸ τῶν διδασκάλων, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τοῦ σχολείου εἰς ὃ διδάσκουσι.

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗ.

(Συνέχεια. Τὸς φυλλάδ. ΠΘ').

—ο—

X.

Τοῦ Ἀνδρούτσου.

Τίνος μανούλα θλίβεται ; τίνος μανούλα κλαίει ;
Τ' Ἀνδρούτσου ἢ μάνα θλίβεται, τ' Ἀνδρούτσου ἢ μάνα κλαίει

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΙΕΡΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ,

ἡ χωρογραφία τῆς ἁγίας γῆς, καὶ ἄλλων ἐν τῇ παλαιᾷ καὶ νέᾳ διαθήκῃ μνημονευόμενων πόλεων κτλ., μετὰ πίνακος τῆς ἁγίας γῆς. Ὑπὸ Δ. Πανταζῆ, ἐλληνοδιδασκάλου.